

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 236-1049

E-mail: ministry@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Від 11.06.2014 № 1/9-303

Департаменти (управління) освіти і науки
обласних та Київської міської
державних адміністрацій

Інститути післядипломної педагогічної освіти

Загальноосвітні навчальні заклади

Про навчальні плани
загальноосвітніх навчальних закладів
та структуру 2014/2015 навчального року

Надсилаємо для використання в роботі рекомендації щодо навчальних
планів та структури 2014/2015 навчального року (додаються).

Додаток на 7 арк.

Заступник Міністра

П. Полянський

Додаток
до листа Міністерства освіти
і науки України
від 11.06.2014р. № 1/9-303

Навчальні плани на 2014/2015 навчальний рік

Робочі навчальні плани на 2014/2015 навчальний рік складаються:

для 1-3-х класів – за Типовими навчальними планами початкової школи, затвердженими наказом МОНмолодьспорту України від 10.06.2011 № 572;

для 4-х класів – за Типовими навчальними планами початкової школи, затвердженими наказом МОН України від 29.11.2005 № 682;

для 5-6-х класів – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня затвердженими наказом МОНмолодьспорту України від 03.04.2012 № 409, **зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 664;**

для 7-9-х класів – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженими наказом МОН України від 23.02.2004 № 132, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 05.02.2009 № 66;

для 10-11-х класів – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеню, затвердженими наказом МОН України від 27.08.2010 № 834 **зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 657;**

для спеціалізованих шкіл (класів), з поглибленим вивченням окремих предметів, гімназій, ліцеїв, колегіумів: 5-6 класи – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня затвердженими наказом МОНмолодьспорту України від 03.04.2012 № 409, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 664 (додаток 8); 7-9 класи – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженими наказом МОН України від 23.02.2004 № 132, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 05.02.2009 № 66; 10-11 класи – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 657;

для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов: 1-3 класи – за Типовими навчальними планами початкової школи, затвердженими наказом МОНмолодьспорту України від 10.06.2011 № 572 (додатки 4-5); 4 клас – за Типовим навчальним планом спеціалізованих шкіл цього типу, затвердженими наказом МОН України від 13.03.2006 № 182 чи Типовими навчальними планами початкової школи, затвердженими наказом МОН України від 29.11.2005 № 682 (додаток 4); 5-6 класи - за Типовими навчальними

планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня затвердженими наказом МОНмолодьспорту України від 03.04.2012 № 409, зі змінами, внесеними наказом МОН України 29.05.2014 № 664 (додаток 3); 7-9 класи – за Типовим навчальним планом спеціалізованих шкіл цього типу, затвердженими наказом МОН України від 13.03.2006 № 182; 10-11 класи – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 657 (додаток 19);

для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням предметів художньо-естетичного циклу: 1-3 класи - за Типовими навчальними планами початкової школи, затвердженими наказом МОНмолодьспорту України від 10.06.2011 № 572 (додатки 6-7); 4 клас – за Типовими навчальними планами спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов та предметів художньо-естетичного циклу, затвердженими наказом МОН України від 13.05.2005 № 291, з урахуванням змін в розподілі навчального часу та загальної кількості годин, визначених Типовими навчальними планами початкової школи (наказ МОН України від 29.11.2005 № 682); 5-6 класи – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня затвердженими наказом МОНмолодьспорту України від 03.04.2012 № 409, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 664 (додатки 6-7); 7-9 класи – за Типовими навчальними планами спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов та предметів художньо-естетичного циклу, затвердженими наказом МОН України від 13.05.2005 № 291; 10-11 класи – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 27.08.2010 № 834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 657 (додатки 21 та 22);

для 8-9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням окремих предметів – за Типовими навчальними планами, затвердженими наказом МОНмолодьспорт України від 23.05.2012 р. № 616;

для білінгвальних класів: 5-6 класи - за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня затвердженими наказом МОНмолодьспорту України від 03.04.2012 № 409, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 664; 7-9 класи – за Типовими навчальними планами, затвердженими наказом МОН від 07.07.2009 № 626; 10-11 класи – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 27.08.2010 № 834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 657 (додаток 20);

для вечірніх (змінних) загальноосвітніх шкіл: 5-6 класи – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня

затвердженими наказом МОНмолодьспорту України від 03.04.2012 № 409, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 664 (додатки 14-17); 7-9 класи – за Типовими навчальними планами, затвердженими наказом МОН України від 23.02.2004 № 132, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 05.02.2009 р. № 66 (додатки 20, 21); 10-11 (12) класи – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 27.08.2010 р. № 834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 657 (додатки 24, 25);

7-9 класи загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням мовами національних меншин з вивченням двох іноземних мов можуть користуватися варіантами навчальних планів, доведеними до місцевих органів управління освітою та навчальних закладів листом МОН України від 14.06.2005 № 1/9-321. За цим варіантом можуть також складатись робочі навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів, які передбачають вивчення двох мов національних меншин (замість другої іноземної мови планується мова національної меншини); для 10-11-х класів – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 27.08.2010 № 834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 657 (додаток 15).

Структура 2014/2015 навчального року

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» структуру навчального року встановлюють загальноосвітні навчальні заклади за погодженням з місцевими органами управління освітою. Рекомендуємо навчальні заняття організувати за семестровою системою: I семестр - з 1 вересня до 26 (27 для шкіл, які працюють за шестиденним робочим тижнем) грудня, II семестр – з 12 січня до 29 (30) травня. Канікули рекомендуємо провести в такі терміни: осінні з 27 жовтня до 2 листопада, зимові з 29 грудня до 11 січня, весняні з 23 до 29 березня.

Як передбачено статтею 34 Закону України «Про загальну середню освіту», навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової (12 – 21 травня), основної (1 – 8 червня) і старшої (22 – 28 травня) школи.

У 2014/2015 навчальному році передбачається проведення державної підсумкової атестації для учнів початкової школи у вигляді підсумкових контрольних робіт з трьох предметів: читання, української мови та математики.

Державну підсумкову атестацію для учнів основної та старшої школи передбачається провести у письмовій формі з трьох предметів: української мови, математики або історії та з предмета за вибором учнів (11 клас) чи школи

(9 клас) за завданнями, розробленими загальноосвітніми навчальними закладами.

Вручення документів про освіту рекомендуємо провести для випускників 9-х класів 10 – 11 червня, 11-х класів – 30 – 31 травня.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій загальноосвітні навчальні заклади приймають самостійно.

Розроблення робочих навчальних планів

Робочі навчальні плани розробляються загальноосвітніми навчальними закладами щорічно на основі Типових навчальних планів і затверджуються відповідним органом управління освітою. Робочі навчальні плани містять пояснювальну записку та таблиці розподілу навчального часу між навчальними предметами. На титульній сторінці також зазначається навчальний рік, на який розроблено плани.

У пояснювальні записці вказуються:

- тип навчального закладу, кількість класів та учнів, що навчаються;
- Типові навчальні плани, за якими розробляються робочі навчальні плани, для початкової, основної та старшої школи із зазначенням наказу Міністерства освіти і науки України, яким вони затверджені, із зазначенням номерів додатків;
- особливості організації навчального процесу.

Таблиці розподілу навчального часу розробляються для початкової, основної та старшої школи на окремих аркушах.

Для закладів, що працюють в режимі повного дня, окремо додаються таблиці розподілу навчального часу, передбаченого на додаткове опрацювання навчальних дисциплін у другій половині дня. Кількість часу для додаткового опрацювання визначена для кожного класу ДСанПіН 5.5.2.008-01 і не повинна перевищувати показників, наведених у таблиці:

Клас	Кількість часу на день для додаткового опрацювання навчальних предметів в режимі школи повного дня
1	-
2	45 хв.
3	1 години 10 хв.
4	1 год. 30 хв.
5	2,5 години
6	2,5 години
7	3 години
8	3 години
9	3 години

10	4 години
11	4 години

З метою виконання вимог Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти робочі навчальні плани повинні містити усі навчальні предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом Типових навчальних планів.

За потребою, спеціалізовані навчальні заклади (класи) з поглибленим вивченням окремих предметів, гімназії, ліцеї, колегіуми, можуть перерозподіляти у 7-11 класах кількість годин між навчальними предметами у межах 15 відсотків. При цьому вилучення з навчального процесу предметів інваріантної складової не допускається. Години на їх вивчення можуть перерозподілятися (у бік зменшення) не більше ніж удвічі порівняно з показниками Типових навчальних планів.

Варіативна складова Типових планів використовується на:

збільшення кількості годин на вивчення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми передбаченої навчальною програмою здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, що погоджується керівником навчального закладу чи його заступником. Вчитель записує проведені уроки на сторінках класного журналу, відведених для цього предмета;

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану навчальним закладом спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (етика, історія релігій та культур, риторика, логіка, рідний край, хореографія, креслення, основи споживчих знань, світ професій тощо);

індивідуальні заняття та консультації.

Якщо години варіативної складової відводяться на збільшення годин на *вивчення окремих предметів інваріантної складової*, то в робочих навчальних планах у колонці «Інваріантна складова» напроти відповідного предмета ставиться напис $X+Y$, де X – кількість годин, що передбачена типовими планами на вивчення предмета, а Y – кількість годин варіативної складової, додатково відведених на вивчення цього предмета.

Якщо години варіативної складової відводяться на *курси за вибором*, то у колонці «Варіативна складова» зазначаються ці курси та вказується кількість годин на їх вивчення. Курси можуть бути розраховані на 9, 18, 35 чи 70 академічних годин.

За рішенням навчального закладу облік занять з курсів за вибором може здійснюватися на сторінках класного журналу або у окремому журналі. Рішення щодо оцінювання навчальних досягнень учнів також приймається навчальним закладом.

Факультативи, групові та індивідуальні заняття проводяться для окремих учнів, чи груп учнів. При цьому зазначається з яких навчальних предметів інваріантної складової вони проводяться. У класному журналі (у випадку відсутності вільних сторінок – в окремому журналі) зазначається склад групи, яка відвідує факультативні заняття з предметів, та ведеться облік відвідування. Оцінювання навчальних досягнень учнів може здійснюватися за рішенням педагогічної ради.

При розподілі варіативної складової навчального плану слід враховувати, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховуються.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

У спеціалізованих школах, гімназіях, ліцеях, колегіумах за рахунок загального навчального навантаження навчальний заклад може збільшувати гранично допустиме навантаження учнів до меж, що не перевищують санітарно-гігієнічних норм.

Класи	5-денний навчальний тиждень	6-денний навчальний тиждень
1	20	22,5
2	22	23
3	23	24
4	23	24
5	28	30
6	31	32
7	32	34
8	33	35
9	33	36
10 - 12	33	36

У спеціалізованих школах (класах), ліцеях, гімназіях, колегіумах з поглибленим вивченням окремих предметів *мовою навчання* може бути мова національної меншини, чи така мова може вивчатися. У такому випадку, при розробленні робочих навчальних планів потрібно використовувати два варіанти Типових планів: для спеціалізованих шкіл, ліцеїв, гімназій, колегіумів та для загальноосвітніх навчальних закладів з вивченням (навчанням) мови

(-ою) національної меншини (в частині вивчення (навчання) мови(-ою) національної меншини та «Літератури»).

Загальноосвітні навчальні заклади можуть розробляти експериментальні та індивідуальні робочі навчальні плани.

Експериментальні навчальні плани розробляються у випадку, коли навчальний заклад бере участь у всеукраїнських експериментах, що передбачають внесення змін до інваріантної складової Типових навчальних планів. При затвердженні та погодженні таких планів, до них додаються копії наказів про експериментальну роботу, копії документів, що підтверджують надання відповідних грифів Міністерства авторським та експериментальним програмам тощо.

Окремі науково-педагогічні проекти Всеукраїнського рівня мають Типові навчальні плани, затверджені Міністерством освіти і науки України. Робочі навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів, що беруть участь у таких науково-педагогічних проектах за наказами МОН України, затверджуються відповідним органом управління освітою і не потребують погодження в МОН України.

Індивідуальні навчальні плани розробляються у випадку, коли у зв'язку із специфікою діяльності навчальний заклад не може використати жоден із варіантів затверджених Типових навчальних планів.

Індивідуальні й експериментальні робочі навчальні плани розробляються тільки для класів, в навчальних планах для яких передбачено зазначені вище зміни. Такі плани затверджуються департаментами (управліннями) освіти і науки обласних та Київської міської державних адміністрацій і до 25 серпня мають отримати погодження Міністерства освіти і науки України.

Директор
департаменту загальної середньої
та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко